

NĚKTERÉ OTÁZKY TÝLOVÉHO ZABEZPEČENÍ NA TERITORIU

Úkoly týlového zabezpečení na teritoriu komplikuje skutečnost, že zatímco v míru je tu dislokována hustá síť hospodářsky samostatných útvarů, za bran-
né pohotovosti bude útvarů tohoto typu minimální množství. Převážnou větši-
nu vojsk na teritoriu budou tvořit útvary a zařízení vybavené jen omezenými
nízkými počty týlových funkcionářů a jednotek nebo zařízení nesamostatná.
Základním a hlavním článkem, který řeší týlové zabezpečení na teritoriu
do útvaru v to, je stupeň okruhu.

Základní úkoly týlového zabezpečení

Týlového zabezpečení svazků, útvaru a zařízení na teritoriu zahrnuje opatře-
ní k organizaci jejich týlu, k materiálnímu, technickému, zdravotnickému,
veterinárnímu a stavebně ubytovacímu zabezpečení.

Opatření k organizaci týlového zabezpečení zahrnují přijetí systému za-
bezpečení ze stupně okruh a organizační opatření velitelů a náčelníků útva-
rů a zařízení a jejich zástupců pro týl k organizaci chodu jednotlivých týlo-
vých služeb v rámci příslušného útvaru nebo zařízení. Cílem těchto opatření
je vytvořit podmínky pro nepřetržitě, včasné a plné zabezpečení všech
příslušníků útvaru nebo zařízení vším, co jim podle řádů, předpisů a směrníc
náleží.

Jednotlivé úkoly týlového zabezpečení plní příslušné týlové služby cestou

- realizace linie KSC na daném úseku činnosti,
- zásobování materiálními prostředky ve stanoveném rozsahu a podle
dané noменklatury,
- vedení evidence a účtování materiálních prostředků ve smyslu ustano-
vení předpisu Všeob-26-2,

- zabezpečení řádného hospodaření s materiálem a příslušnou technikou,
- zabezpečení plné akceschopnosti všech orgánů příslušné služby,
- přípravy příslušníků pro plnění funkčních úkolů.

Útvar nebo zařízení může částí sil se podílet na týlovém zabezpečení jiných útvarů nebo zařízení, které budou působit v blízkosti jeho dislokace ať už dlouhodobě nebo dočasně.

Materiální zabezpečení

a) Proviantní zabezpečení

Základním způsobem stravování příslušníků ČSLA na teritoriu za branné pohotovosti státu je bezplatné naturální stravování. Příslušníci teritoriálních svazků, útvarů a zařízení, které neplní přímo bojové úkoly (velitelství VO a zabezpečovací útvary, místní vojenské správy, strážní útvary, sklady, základny, opravny, nemocnice, školy, výzkumné ústavy a střediska, úřady) se stravují podle stravní dávky I z předpisu Prov-1-1, příloha 2. Příslušníci bojových svazků a útvarů se stravují podle stravní dávky I. Příslušníkům ozbrojených sil, kterým nebudeme moci zabezpečit naturální stravování, vydáváme peněžitou náhradu za stravu a potravinové lístky.

Přípravu a výdej stravy organizujeme podle základních ustanovení předpisu Prov-1-5 a podle technologických postupů uvedených v předpise Prov-2-2.

Svazky, útvary a zařízení, vybavené personálem a potřebným materiálem a technikou proviantní služby, připravují a vydávají stravu zásadně vlastními silami a prostředky. K přípravě stravy využívají především stabilních jídelních bloků, vlastních nebo přidělených od velitele posádky, které zůstaly po odchodu útvarů do pole. Nejsou-li žádné stabilní jídelní bloky nebo VZK po útvarech k dispozici, vyžádají si od příslušné Rady obrany výměr na přidělení vhodného objektu závodního nebo veřejného stravování a v něm připravují stravu vlastními silami a prostředky. Není-li vhodný objekt, připravují stravu v polních kuchyních. Útvary a zařízení, které nemají personál, techniku a proviantní materiál, přičleňujeme do stravovací péče k jinému vařicímu útvaru nebo si zajišťují smluvní stravování prostřednictvím příslušné Rady obrany.

Svazky, útvary a zařízení na teritoriu okruhu, které nebudou napojeny na polní zásobovací systém, budou i za branné pohotovosti států odebírat převážnou část proviantu z výrobních závodů a skladů národního hospodářství. Z okruhových skladů budou zásobovány jen vojenským proviantem, proviantním materiálem a technikou. Jednotným dokladem pro odběry z vojenských skladů i z národního hospodářství je šeková žádanka, která je současně lístkovým krytím odebíraných potravin a oprávněním k odběru. Dokladem pro vzájemné vyúčtování dodávek se spojeneckými vojsky je Zúčtovací protokol.

Proviant z národního hospodářství si odebírají zásadně jen u těch dodavatelů, které jim stanovil velitel posádky. Stanoveným civilním dodavatelům předá útvar při prvním odběru objednávku na 10 dnů a výhledově na 30 dnů.

Vařící teritoriální útvary a zařízení si udržují patnáctidenní nesnižitelnou zásobu proviantu na skutečné počty osob v družích stanovených vložkou k předpisu Prov-1-5. Nesnižitelnou zásobu chleba a masa udržují útvary ve výši 3 denních dávek.

Teritoriální svazky a útvary s charakterem bojových útvarů udržují stanovené pohyblivé a cestovní zásady ve výši

- u rot 1kdp a 1 dávka sucharu,
- u hospodářských výdejen 1 cestovní ddp, 1 ddp, 2 dávky chleba a po jedné dávce sucharu, masa a masových konzerv,
- v plukovních skladech 1 kdp, 1 ddp a po jedné dávce chleba, sucharu a masa,
- v divizním skladu 2 dávky proviantu.

Proviant, který zanechaly útvary v posádkách, využíváme přednostně k zabezpečení svazků, útvarů a zařízení polních vojsk podle předem zpracované dokumentace.

b) Zabezpečení PHM

Teritoriální svazky, útvary a zařízení budeme za branné pohotovosti státu zásobovat PHM buď z civilní distribuční sítě na zvláštní blokové poukázky, nebo z vojenské zásobovací sítě cestou skladů okruhové základny PHM nebo z posádkových výdejen PHM.

Zapojení do zásobovacího systému stanoví velitel okruhu. Na vojenskou zásobovací síť budou napojeny především útvary, které mají dostatečnou skladovou kapacitu a útvary, které s ohledem na svou dislokaci mohou odebírat PHM z posádkových výdejen nebo ze skladů okruhové základny PHM. Leteckými PHM zásobujeme výhradně okruhové základny PHM.

K plynulému zabezpečení teritoriálních svazků, útvarů a zařízení jsou zásoby ve výši

- 1 n u vozidla a
- 1 n APH a 5 LPL ve skladech útvarů (svazků).

U útvarů napojených na civilní zásobovací síť jsou navíc uloženy zvláštní blokové poukázky k odběru PHM z čerpacích stanic a z distribučních skladů n. p. Benzina ve výši 6 náplní.

Bojové útvary a svazky na teritoriu udržují pohyblivé zásoby PHM ve výši 1 náplň u vozidla, 0,25 náplně ve skladu útvaru (pro pásovou techniku 0,5 n) a 0,25 náplně ve skladu svazku (pro pásovou techniku 0,5 n).

PHM na zvláštní blokové poukázky odebíráme buď u čerpadlových stanic nebo v distribučních skladech n. p. Benzina. Nelze je odebírat u čerpadlových

stanic určených jako etapní stanice PHM na určených automobilních silnicích.

Zásobování z vojenských zdrojů je omezeno v důsledku toho, že na teritoriu zůstává minimum automobilních cisteren a železniční cisterny budou v maximální míře využívány pro zásobování polních vojsk. Hlavním úkolem teritoriálních skladů PHM bude vyskladňování PHM pro polní vojska. Na expedici PHM pro teritoriální útvary a zařízení bude minimum času a prostředků.

c) Výstrojní zabezpečení

Základním způsobem výstrojního zabezpečení všech příslušníků ČSLA na teritoriu je bezplatné naturální odívání.

Svazky, útvary a zařízení na teritoriu, které nejsou napojeny na polní zásobovací systém, si vytváří z vlastních běžných zásob materiálu a ze zásob materiálu zanechaných v posádkách po odchodu polních vojsk „komplety výstroje“ v rozsahu stanoveném tabulkami počtů. Útvary a zařízení, které nemají předepsány komplety si mohou z těchto zdrojů vytvořit zásoby v rozsahu „manipulační jednotky“.

Spotřebovaný materiál si doplňují především ze zásob zanechaných v posádkách. Po vyčerpání těchto zdrojů budou svazky, útvary a zařízení na teritoriu čerpat ze zásob okruhového výstrojního skladu a případně ze zásob opraveného materiálu výstrojního skladu a případně ze zásob opraveného materiálu výstrojních oprav. Zanechanou výstroj v posádkách použijeme především k zabezpečení polních vojsk podle připravené dokumentace.

Prádlo a lůžkoviny perou útvary v útvarových nebo posádkových prádelnách, které zůstaly po polních útvarech, ve výstrojních opravnách nebo v prádelnách komunálních podniků.

Opravy materiálu, praní, chemické čištění a ostatní služby si útvary a zařízení zajišťují u příslušného národního výboru.

Výstrojní služba teritoriálních útvarů se podílí na likvidaci následků použití ZHN nepřítelem. Tento podíl spočívá v zabezpečení činnosti rozvíňovaných míst speciální očisty výstrojním materiálem, v soustředování zamořené výstroje a jeho předávání k dezaktivaci a odmoření. K likvidaci následků napadení ZHN nepřítelem jsou určeny komplety výstroje stanovené pro jednotlivé teritoriální útvary tabulkami počtů. Komplety výstroje pro rotu speciální očisty KVS jsou vytvořeny už v míru, ostatní útvary si vytváří komplety ze zásob materiálu zanechaných v mírových posádkách. Mimoto vytváří každá výstrojní opravna po 2 kompletech výstroje s určením k zabezpečení činnosti místa speciální očisty. Zbývající potřebu můžeme nahradit buď z posádek nebo ze zásob v okruhovém skladu (podle konkrétní situace a potřeby).

d) Zabezpečení zdravotnickým materiálem

Zabezpečení teritoriálních svazků, útvarů a zařízení zdravotnickým materiálem a technikou za branné pohotovosti organizuje zdravotnická služba týlu okruhu v podstatě jako v míru s tou odchylkou, že přechází od mírového decentralizovaného způsobu na naturální systém zásobování všemi druhy zdravotnického materiálu s výjimkou decentralizovaného nákupu krve a medicínálního kyslíku. Okruhový sklad zásobuje všechna zdravotnická zařízení, vojenské nemocnice, hygienicko-epidemické oddíly a veterinární oddíl. Vojenské nemocnice pak zásobují okruhové útvary a zařízení svého spádu. Výjimku tvoří zásobovací veterinární zařízení, která zásobuje okruhový veterinární oddíl.

e) Zabezpečení silničním materiálem

Zabezpečení trvalého provozu techniky závisí na organizaci zásobování vojsk náhradními díly a normovaným materiálem k opravám a technickým ošetřením silniční techniky.

Zásobování silničním materiálem z ústředního skladu probíhá obdobně jako v míru s tím rozdílem, že požadavky realizujeme běžně až v případě potřeby. Doplňkovým zdrojem zásobování jsou použitelné části a skupiny dříve opravených strojů a výroba ve vlastních dílnách jednotlivých útvarů a zařízení.

Zdravotnické zabezpečení

Včasné a úplné zdravotnické zabezpečení vojsk za každé situace je nedílnou součástí komplexního týlového zabezpečení. Velitelé a náčelníci všech stupňů jsou povinni učinit vše pro záchranu zdraví a pro splnění základních úkolů zdravotnického zabezpečení svých podřízených. Za odbornou organizaci, řízení a plnění úkolů na úseku zdravotnického zabezpečení plně odpovídají orgány zdravotnické služby.

Zdravotnická služba okruhových svazků, útvarů a zařízení plní za branné pohotovosti tyto hlavní úkoly:

- zachraňovat životy a navracet zdraví raněným a nemocným a v co největším rozsahu obnovovat jejich bojeschopnost a snižovat jejich invaliditu,
- zabráňovat vzniku a šíření přenosných nemocí a hromadných onemocnění, zvyšovat a upevňovat zdraví příslušníků vojsk.

V systému zdravotnického zabezpečení vojsk na teritoriu plní základní úlohu výkonné orgány zdravotnické služby svazků a útvarů, tj. zdravotnické prapory svazků a ošetrovny útvarů trvale nebo dočasně umístěných na teritoriu. Na tyto prostředky po reorganizaci a redislokaci navazují teritoriální vojenské nemocnice, které poskytují ambulantní a lůžkovou péči ve všech oborech, které mají v nemocnici zřízena oddělení, zabezpečují posudkovou

činnost u ambulantně léčených nemocných a raněných a uskutečňují zdravotnické zásobování ve svém spádovém území. Lékaři vojenských nemocnic poskytují odbornou pomoc orgánům zdravotnické služby útvarů.

Technické zabezpečení

Technické zabezpečení svazků, útvarů a zařízení na teritoriu zahrnuje:

— zásobování náhradními díly a ostatním provozním technickým materiálem,

— organizaci a opravu techniky,

— řízení technického výcviku a provozu techniky na teritoriu,

— doplňování vojsk teritoria technikou a součinnost při doplňování technikou polních vojsk.

K plnění těchto úkolů máme opravny tankové automobilní techniky (OTAT), okružové sklady a jejich pobočky a sklady zásobovacích středisek, které zůstaly na teritoriu po odchodu vojsk.

Jednotlivé útvary, svazky a zařízení v distribuční síti teritoria zásobujeme ze skladů OTAT, zásobovacích středisek nebo z jednotlivých okružových skladů a jejich poboček. Zásobování řídíme v závislosti na tom, zda útvar je schopen samostatně opravovat techniku a potřebuje pouze materiál nebo není schopen opravovat techniku a potřebuje technické i materiální zabezpečení.

Veterinární zabezpečení

Veterinární zabezpečení svazků, útvarů a zařízení na teritoriu zahrnuje dohled na hygienu potravin, krmiva a steliva, organizaci protinákazového zabezpečení, léčebně preventivní zabezpečení služebních zvířat, zabezpečení laboratorními zvířaty a organizaci a řízení služební kynologie.

Systém veterinárního zabezpečení je založen na víceúrovňovém dohledu u výrobců specifického vojenského proviantu. U výrobců potravin a krmiv pro vojenská zvířata mají periodický dohled veterinární skupiny KVS v součinnosti s veterinárními hygieniky okresních veterinárních zařízení.

U vojenských útvarů vykonávají periodický veterinární dohled veterinární skupiny KVS s důrazem na skladování a přepravy potravin a krmiv, na kvalitu dodavatelsko-odběratelských vztahů při zásobování vojsk potravinami, na dodržování protinákazových opatření a na dodržování zásad správného využívání a ošetřování služebních psů.

Stavební a ubytovací zabezpečení

Za branné pohotovosti větší část vojsk opustí stálé vojenské objekty. Menší část, zejména týlová zařízení, opravárenská a výrobní zařízení vojenské správy zůstává ubytována v objektech mírového užívání.

Vojska na teritoriu mohou být ubytována ve stálých vojenských objektech,

v nevojenských objektech, tábořením v polních podmínkách nebo smíšeným způsobem.

Vojska ve stálých vojenských objektech jsou ubytována podle stejných zásad jako v míru. Do uvolněných objektů po odchodu vojsk budou ubytována vojska podle plánu na základě rozhodnutí velitele okruhu.

Ubytování vojsk v nevojenských objektech zabezpečíme podle zásad zákona o obraně ČSSR. Může být dočasný, krátkodobý, kdy vojska budou vystupovat jako nájemníci objektů. Veškeré služby v objektech, včetně provozu a údržby, ubytovacích prostředků, energie, paliva, páry a vody bude zabezpečovat původní držitel. Naproti tomu při dlouhodobém ubytování převezmou objekty ubytovací orgány se všemi povinnostmi zabezpečit jejich provozu a údržby. Tyto objekty se tak stávají objekty vojenskými se všemi režimy platnými pro jejich provoz podle předpisu Stav-1-1.

Povinnost ubytovávat vojska za branné pohotovosti státu v nevojenských objektech na území ČSSR vyplývá držitelům těchto objektů z § 24 zákona č. 40/1961 Sb. V konkrétních případech bude tuto ubytovací povinnost ukládat příslušný národní výbor. V naléhavých případech může držitelům tuto povinnost uložit přímo vojenská správa (KVS, OVS nebo příslušný velitel útvarů), která o tom vyrozumí příslušný národní výbor.

Vyhlášením branné pohotovosti státu pozbývá platnost mírový plán zabezpečení ubytovacím a stavebním materiálem. Budou zrušeny hospodářské smlouvy, objednávky a závazky dodavatelů. Materiál bude čerpán především ze zásob ubytovací a stavební služby (z okruhového skladu, ze skladů ubytovacích a stavebních oddělení KVS a ze skladů VSB) a ze zásob vytvořených převzetím materiálu ze zastavených staveb investiční výstavby a generálních oprav. Ostatní materiální požadavky budou kryty z místních zdrojů v součinnosti s příslušnými Radami obrany.

V rámci jednotlivých objektů zásobuje příslušná vojenská správa budov, která si materiál zajišťuje především z místních zdrojů a od příslušné KVS. Podle plánu převezmou určené VSB do své péče a evidence stavební materiál ze zastavené investiční výstavby a jmenovitě jí určených staveb.

V soudobých podmínkách jedním z hlavních úkolů stavební a ubytovací služby (vedle zabezpečení ubytování vojsk) je likvidace následků napadení vojenských objektů ZHN nebo jinými prostředky. Po úderech vyhodnotí orgány ubytovací služby rozsah poškození objektů, učiní všechna opatření, která jsou v jejich silách a navrhnou služebním postupem opatření k případné re-dislokaci nebo řešení, která nemohou zabezpečit ve své působnosti.

Zabezpečení přechodu z mírového na válečný systém

Cílem přechodu z mírového na válečný systém jsou taková opatření, která nelze v míru uskutečnit a která jsou nezbytná pro úplné zabezpečení vojsk v podmínkách branné pohotovosti státu. Vojenský zásobovací systém se těmi-

to změnami uvádí do souladu se systémem vázaného hospodářství. Po linii všech služeb půjde zejména o tato opatření:

- prověřit stav zabezpečení a doplnit zásoby na předepsané počty,
- odebrat materiál zajištěný v národním hospodářství,
- realizovat opatření vyplývající ze změn v dodavatelsko-odběratelských vztazích s civilními organizacemi.

Z á v ě r

Týlové zabezpečení svazků, útvarů a zařízení teritoria za branné pohotovosti státu má určité zvláštnosti, které vyplývají z potřeb užší centralizace, z přechodu na vázané hospodaření v celém národním hospodářství a z vlivů, které se na teritoriu projeví v důsledku činnosti protivníka a nutnosti uspokojovat v prvním pořadí potřeby polních vojsk.

Hlavními organizátory týlového zabezpečení na teritoriu jsou týlové orgány vojenského okruhu. Jejich úkolem je především vhodně začlenit jednotlivé útvary a zařízení do spádového systému jednotlivých týlových zařízení okruhu, sledovat a ovlivňovat tento systém tak, aby nedocházelo k narušení v zabezpečení podřízených a zabezpečovacích svazků a útvarů. Útvary a zařízení informují tyl okruhu o stupni zabezpečení a svých potřebách pravidelnými týlovými hlášeními, která předkládají prostřednictvím příslušných náčelníků druhů vojsk a služeb ve stanovených termínech.